

dr hab. n. med. Grzegorz Piotrowski
Kierownik Oddziału Kardiologii
Wojewódzkie Wielospecjalistyczne
Centrum Onkologii i Traumatologii
im. M. Kopernika w Łodzi
ul. Pabianicka 63
93-519 Łódź

Dziekanat
Wydziału Wojskowo-Lekarskiego
wpłynęło dn. 2019-05-20
podpis I.dz

Recenzja pracy doktorskiej lek. Agnieszki Obrębskiej-Stefaniak
pt. „Przydatność podstawowych badań laboratoryjnych krwi w przewidywaniu wyników
rehabilitacji u chorych po ostrych zespołach wieńcowych z przetrwałym uniesieniem odcinka
ST (OZW STEMI).”

Choroby układu sercowo-naczyniowego, w tym choroba wieńcowa i jej ostra postać zawału serca nadal w społeczeństwach krajów rozwiniętych są główną przyczyną chorobowości i śmiertelności. W ostatnich 15 latach śmiertelność w ostrej fazie zwału serca, leczonego inwazyjnie została istotnie zredukowana. Wewnątrzszpitalna śmiertelność leczonego zabiegowo zwału serca wynosi 4-6%. Niestety po wypisie ze szpitala w perspektywie 1-2 lat rokowanie nie jest już takie korzystne. W pierwszym roku po zawale serca umiera ponad 10% pacjentów. W znacznym stopniu wynika to z braku odpowiedniego leczenia po incydencie oraz z niedostatecznego dostępu do kompleksowej wczesnej i późnej rehabilitacji kardiologicznej. W roku 2014 tylko 23% pacjentów po OZW i po zabiegach kardiochirurgicznych zostało poddanych rehabilitacji kardiologicznej. Dziś nie ma najmniejszych wątpliwości, że kompleksowa rehabilitacja po zawale serca jest niezbędna po to, aby nie zmarnować doskonałych wyników wczesnego leczenia zawału serca. Dlatego w Polsce w ostatnich trzech latach zwrócono uwagę na niewystarczający dostęp do rehabilitacji pozawałowej. Przejawia się to zwiększeniem nakładów na tę dziedzinę kardiologii oraz wprowadzeniem rozwiązań typu kompleksowa opieka specjalistyczna, która nakłada wręcz na szpitale leczące OZW obowiązek posiadania dostępu do rehabilitacji kardiologicznej.

Istotne jest zatem obiektywne określenie efektów rehabilitacji pozawałowej oraz zdefiniowanie prostych, tanich i dostępnych czynników prognozujących ten efekt. Próbę znalezienia takich czynników podjęła w swojej pracy Doktorantka.

Dlatego zarówno z punktu widzenia systemowego, epidemiologicznego, poznawczego a w szczególności praktycznego, podjęcie przez Doktorantkę tematu przydatności parametrów morfologii krwi, funkcji filtracyjnej nerek oraz poziomów glikemii jako predyktorów skuteczności wczesnej rehabilitacji pozawałowej przez jest wysoce uzasadnione.

Przedstawiona mi do oceny praca ma typowy układ. Obejmuje 83 strony. Składa się z 9 rozdziałów: wstęp, założenia i cel pracy, materiał i metody, wyniki, dyskusja, wnioski, streszczenie w języku polskim i angielskim, piśmiennictwo. Zawiera 4 tabele oraz 18 rycin.

We wstępie na 25-ciu stronach Autorka zwięźle, opierając się na trafnie dobranym, piśmiennictwie przedstawiła zagadnienia niezbędne do zrozumienia tematu badań. Podana została definicja, scharakteryzowana epidemiologia, klasyfikacja ostrych zespołów wieńcowych.

Cel pracy został jasno i precyzyjnie sformułowany w rozdziale „Cel pracy”. Celem badania była ocena związku między ocenianymi wynikami badań laboratoryjnych krwi u chorych przyjmowanych na II etap stacjonarnej rehabilitacji kardiologicznej a końcowym efektem procesu terapeutycznego mierzonego za pomocą wyniku próby wysiłkowej. Doktorantka podjęła także próbę znalezienia czynników umożliwiających przewidywanie tak mierzonego efektu rehabilitacji kardiologicznej.

W rozdziale „Materiał i metodyka” dokładnie zdefiniowano kryteria włączenia i wyłączenia. Do badania zostało zakwalifikowanych losowo 130 pacjentów, których poddano II-giemu etapowi rehabilitacji kardiologicznej po przebyciu ostrego zespołu wieńcowego z uniesieniem odcinka ST (STEMI).

Metodyka badań, którą posługiwała się Doktorantka omówiona została zrozumiale i przystępnie. U każdego pacjenta włączonego do badania oznaczono wyjściowo z pobranej na czczo krwi: liczbę krwinek czerwonych, liczbę krwinek białych, liczbę płytek krwi, stężenie glukozy i kreatyniny. Wartość filtracji kłębuszkowej wyliczono ze wzoru MDRD. U każdego pacjenta wykonano elektrokardiograficzny test wysiłkowy na bieżni ruchomej na początku i na zakończenie pełnego cyklu II etapu rehabilitacji kardiologicznej oceniając wydolność fizyczną w watach. Szczególnie analizie poddano różnicę wydolności w teście końcowym i wstępnym. W oparciu o stopień przyrostu wydolności wyodrębniono 3 grupy badawcze. Jeśli przyrost wydolności wynosił > 20 Wat pacjentów kwalifikowano do grupy, która osiągnęła „powodzenie”; jeśli wydolność się nie zmieniła, pacjenci kwalifikowani byli do grupy z „niepowodzeniem”. Pozostali, u których przyrost wydolności był ≤ 20 Wat, zaliczeni zostali do grupy z „niepełnym powodzeniem”.

Dla określenia powiązania badanych parametrów biochemicznych z wynikiem testu wysiłkowego i zbudowania modeli predykcyjnych użyto regresji logistycznej.

Testy statystyczne dobrano i zastosowano prawidłowo, co gwarantuje rzetelną i obiektywną ocenę wyników przeprowadzonych badań.

Protokół badania uzyskał akceptację Komisji Bioetycznej przy Uniwersytecie Medycznym w Łodzi (nr zgody RNN/813/13/KB z dnia 17.12.2013 r.).

Wyniki badań przedstawiono na 22 stronach z wykorzystaniem czytelnych rycin i tabel. Prezentacja wyników jest przejrzysta i precyzyjna, niebudząca wątpliwości interpretacyjnych podczas czytania pracy. W badaniach wykazano: że podwyższona leukocytoza, obniżona filtracja kłębuszkowa oraz niedokrwistość są czynnikami ograniczającymi osiągnięcie powodzenia rehabilitacji kardiologicznej definiowanej jako przyrost wydolności w elektrokardiograficznym teście wysiłkowym. Każdy z tych czynników ogranicza osiągnięcie pozytywnego efektu rehabilitacji kardiologicznej. Występowanie ich łącznie sumuje efekt ograniczający.

Wyniki zostały omówione w dyskusji, która zajęła 9 stron. Omówienie wyników poparto trafnie dobranym i poprawnie cytowanym aktualnym piśmiennictwem.

Rozdział ten porządkuje i układa w logiczną całość zależności przedstawione w wynikach. Dyskusja wskazuje na znajomość problemu badawczego podjętego przez Doktorantkę oraz na swobodne poruszanie się w piśmiennictwie dotyczącym tematyki rehabilitacji kardiologicznej.

Na końcu pracy Doktorantka podsumowała wiedzę uzyskaną z przeprowadzonych badań formułując 3 precyzyjne wnioski.

Przedstawione wnioski mają pełne uzasadnienie w uzyskanych wynikach i spełniają założone cele pracy. Wynika z nich przede wszystkim praktyczna wskazówka na jakie parametry biochemiczne należy zwrócić uwagę rozpoczynając i planując II- gi etap rehabilitacji kardiologicznej po OZW STEMI.

Piśmiennictwo zawiera 87 pozycji prac. Dobór piśmiennictwa jest staranny i trafny. Pozycje piśmiennictwa są aktualne i większość przedstawia wyniki prac na temat zagadnień, których dotyczy przedstawiane badanie. Wszystkie pozycje piśmiennictwa są cytowane w treści pracy.

Rozprawę kończą zwięzłe i przekrojowo ujmujące najważniejsze aspekty badania, streszczenia w języku polskim i angielskim.

Uważam, że praca jest napisana poprawnie i starannie. W pracy nie znalazłem istotnych błędów językowych, stylistycznych. Drobne błędy interpunkcyjne nie mają merytorycznego znaczenia i zostały przekazane Doktorantce.

Moim zdaniem praca ma charakter bardzo praktyczny, podjęła bardzo aktualny i ważny temat w zakresie kardiologii. Daje istotne wskazówki do planowania i określania wyników II etapu rehabilitacji kardiologicznej po OZW STEMI.

Niewątpliwie praca stanowi wartościowy, oryginalny dorobek Doktorantki i wskazuje, że Pani Agnieszka Obrębska-Stefaniak jest doświadczoną lekarką i badaczką, posiada umiejętności poprawnego planowania i prowadzenia badań naukowych, obiektywnej oceny uzyskanych wyników oraz właściwego wnioskowania.

Uważam, że przedstawiona mi do oceny praca spełnia w pełni warunki stawiane rozprawom na stopień doktora nauk medycznych i mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Radzie Wydziału Wojskowo-Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wniosek o dopuszczenie Pani lekarz lek. Agnieszki Obrębskiej-Stefaniak do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

dr hab. n. med. Grzegorz Piotrowski

KIEROWNIK
Oddziału Kardiologicznego

Dr hab. n. med. Grzegorz Piotrowski